

ANUL II. - Nr. 16-17

25 Iunie 1935

FARMECUL

(Fostă Vraja Mării)
REVISTA LITERARA ȘI ARTISTICA

MĂRII

Director: SOREL AVRAMESCU

20 PAGINI

5 L E I

FARMECUL MĂRII

Revistă Literară și Artistică

Redacția și Administrația: SOREL AVRAMESCU Constanța	Abonamente:	
	Trei luni Lei 30	Un an Lei 160
	Șase „ „ 55	Autorități „ 300

Redacțiile noastre:

A R A D — *Nuțiu R. Mihai*, Chișineu-Criș
B A R L A D — *Dumitru M. Ionescu*, str. Prof. V. Pârvan 11,
B R Ă I L A — *Ion S. Crișu*, str. Grivița No. 167|175
C R A I O V A — *Mircea Georgescu*, str. Domnul Tudor, 18
P L O E Ș T I — *C. Văicu*, str. Elena Doamna, 67
S O R O C A — *Serge Șpakow*, b-dul Ferdinand, 40
S I L I S T R A — *Gh. Carapanaiotis*, str. Smârdan, 7

Aducem la cunoștința abonaților noștri că vor primi numărul de exemplare din „**Vraja Mării**”, corespunzător abonamentului plătit, chiar dacă un exemplar cuprinde 2-3 numere.

— D-l *Justin F. Mihuțiu* nu mai face parte din redacția noastră, încă dela 1 Ianuarie 1935.

— Asociația culturală-literară „**Vraja Mării**” din Craiova, condusă de fostul corespondent regional, *Ilie Lișteveanu*, nu mai funcțio-

nează. Am fost siliți să retragem autorizația, deoarece susnumitul, pe lângă faptul că ne-a înșelat buna credință— însușindu-și sumele rezultate din vânzarea revistei—a defrauat Asociația cu suma de lei 1000 (una mie), sumă obținută din taxele de înscrisiere, cotizațiuni, etc.

— ATENȚIUNE !

Cine a dat cuiva vreo sumă de bani, în comptul revistei noastre, este rugat a ne comunica imediat, pentru a lua măsurile impuse de împrejurări.

Vă rugăm achitați abonamentul

Ca țărnuul mării

Dorm florile,
dorm apele,
închide-ți pleoapele...
Iubito,
dormi în noaptea asta'n umbră
ca o floare de pădure —
ca un simbuře de rouă picurat din apa lunii,
ca un rug vlnjos de mure,
'n luminisuri de pădure—
sau în pîrg de iarbă moale și cu stele pe covor,
căprioarele și cerbiu să te-adoarmă'n sinul lor.

N'o să-ți pese de e noapte sau de plinge'n jnepuri luna,
și-oi culege'n treacăt solzii din mirajul de culori.
Să te logodești cu cerbiu
să te prindă floarea ierbii,
și sprincenele arcade să te picure alunii ;
în condee de lumină, cînd ți-o strivi luna sinii...

—Și-oi să'ngrop la țărnuul mării într'un munte de nisip
snopii amintirii mele cu miros de cîmîtir,
și-oi să las să bată marea cu mîini albe de nisip :
cruciulițe sinuri albe
să te prindă'ntr'a ei salbe —
sau visînd la luna plină vei suride la convoiuri,
ce vor trece'n rînd pe ape legănîndu-se de boiuri.

Vei dormi — sirena nopții
n'o să-ți tremure pe gene....
Și-o veni din sfera bolșii,
un luceafăr să te cheme...

g. manolache cepari
(emin aldobri)

*) Din vol. în manuscris
„Fire de palanjen“.

OVIDIUS NASO

(continuare și sfârșit)

În această atmosferă, primejdioasă chiar și pentru figurile nobile, Ovidius reușește totuși să-și creeze un anturaj numeros printre artiștii și lii nobililor, cărora le citește și declamă scrierile sale, a căror putere va transfigura auditoriul și va face din fiecare cavaler un apărător al său.

Subiectele lui Ovidius, obiectivele, fastul și desfășurarea în operele sale, nu sunt inspirațiunile unor evenimente din zilele sale; aproape toate converg către mitologie și chiar dacă s'ar putea crede că el a imitat pe unii poeți greci, încă nu poate fi contestată originalitatea sa.

Am spus că Ovidiu voia să întroneze „dragostea” în granițele politice. El voia să obișnuiască lumea a recunoaște „iubirei” virtuți patriotice, — lucru care pare destul de verosimil și mai ales de admis, dacă ne dăm seama că, tot „iubirea” este aceea care a declanșat războaie, a măcelărit puhoare de oameni, a dărâmat tronuri și coroane, etc., însă societatea a luat lucrul în glumă, la început, iar mai pe urmă l-a taxat de „erezie” din care cauză Ovidius a trebuit să suporte unele deziluzii foarte amare, atât din partea criticilor moralști din vremea aceea cât și din partea lui Augustus care mai întâi a făcut pe nepoata sa Julia să

decadă din drepturile-i de princesă, alungând-o de la curte, iar mai apoi a purces chiar la exilarea poetului.

Până atunci însă poetul nu se da bătut! El scrie din nou. De astădată, nu mai scrie însă nici pentru Julia, nici pentru Corina. „*Remedia amoris*” apare, în ochii criticilor, ca o apărare personală, a lui Ovidius; în realitate cartea este un răspuns deadreptul sfidător la adresa celor din calea sa. În cuvinte alese și în pagini neobosite, Ovidius deslușește că „erezia” sa nu numai că nu era o erezie ci că, după cum căile „iubirei” pot duce la frumoase realizări sociale, apoi ura poate distruge societatea cu atît mai mult. Mai înainte învățase tinerimea cum să iubească și cum să cucerească; de data aceasta o învăță cum să distrugă dragostea. În felul acesta voi să incredințeze societatea că „iubirea” în forma propăvăduită anterior, nu putea ajunge să încătuseze nici odată judecata sănătoasă.

Fu înțeles pe dos. Atunci se desgustă dar nu desarmă.

Purcese a scrie lucruri cari treceau drept „serioase” ca „*Fasti*” și „*Maelamorfoze*”.

Iată cum foarte nimerit și de neîntrecut ni-l prezintă d-l prof. Iordănescu dela liceul din Focșani:

„Dacă la „*Fasti*”, Ovidiu „are multe părți slabe și nu

„face decât știință populară,
 „în „*Metamorfoze*“ însă își de-
 „săvârșește arta sa de poet
 „epic. Lumea legendară atră-
 „gea mult în această epocă,
 „căci era unită cu credința
 „în nemurirea sufletului, (*Me-*
 „*tempсихоza*. — *N. R.*) Ovi-
 „diu își alege din mitologie
 „acele legende care se potri-
 „veau mai bine la transfor-
 „mațiunile diferiților oameni
 „în animale sau plante. Ase-
 „mănarea între apucăturile
 „oamenilor și animalelor, fă-
 „cuse ca filozofii vechi, între
 „cari și *Pitagora*, să admită
 „metempсихоza, adică trece-
 „rea sufletelor la animale.

„Minunata lume a imagina-
 „țiunei grecești este pentru
 „Ovidiu un izvor nesecat de
 „inspirațiune, pentru a explica
 „lumea și manifestările ei.

„Deja *Alexandrinii* se încer-
 „caseră să catalogheze și să
 „clasifice miturile, transfor-
 „mându-le în povești și fa-
 „bule, sau introducându-le ca
 „episoade.

„În sec. II a Chr., *Nikan-*
 „*dros din Colofon*, compuse
 „o carte în care oamenii și
 „eroii erau transformați în a-
 „nimale sau plante. *Eratos-*
 „*thenes*, colecționase legende
 „despre stele iar *Boios* des-
 „pre păsări. Ovidiu imitează
 „pe aceștia dar pe un plan
 „mai mare. El începe cu crea-
 „țiunea lumii și colecționează
 „toate legendele adăogând și
 „timpul istoric, ajungând ast-
 „fel până în timpul lui August,
 „când metamorfozează pe Ca-
 „esar într'o stea“.

HORIA TELEAJEN

dor hoinar

Dorul meu urcă spre tine
 ca mireasma din pctir,
 și plutind spre zări senine,
 se coboară'n versuri line
 pe al lunii vrăjit fir.

Ți-a pătruns tiptil în casă,
 tu citeai o carte'n pat..
 și pe gura-ți prea frumoasă,
 cu cea rază luminoasă
 ți-am depus un sărutat.

Tresărind înflorată
 tu la față te-ai roșit,
 că'n alcovul tău de fată,
 fără să fi anunțată
 Infocat dor a venit...

C. Marinescu-Cosmarin

e l e g i e

Festila mea de gând s'a stins,
 stamină ofilită'n roșii candelii
 de lalele
 și sângerând o rană veche,
 am cuprius
 suspinele, încătușind fiori
 durerii mele.

Azi toate mor... Cu plete lungi
 coboară seara pe ruină ;
 în virf de săbii sufletul suspină
 un solo, slăsiind din beznă
 dungi...

Și toate cad... Zgomote seci
 pereții tac ; eu pling iubirea
 tu nu m'auzi, ci-mi tai simțirea
 cu suflet crud și gesturi reci...

Har. Th. Țugui

Capitala

Impresiile unui provincial, cu ocazia „Lunei Bucureștilor“

...Dar, departe, noaptea începe să-și subțieze umbrele, Cerul zace pe pământ, ca un bloc de cristal siniliu peste negre întinderi uniforme. În zare, ceva ca o iradiere, se deslușește cu încetul, crește, se arcuește. O semi-aurcolă de soare, ce-și vestește răsăritul înainte de vreme,—cu un amestec vibrător de nuanțe pale, de auriu, de roz și de rugină; pare o gură de peșteră iluminată, în care pătrunde calea ferată și spre care se îndreaptă trenul, ca atras de miragiile ei profunde...

Capitala !...

* * *

Un suflet, aspru în simplitatea vieții sale, rătăcitor printre orizonturi mereu înalte și priveliști fecunde, își oprise odată, de mult, turma de oi pe o colină, lângă o apă limpede curgătoare. Poate că urca la munte, poate cobora spre șes,—legenda nu ne lămurește. Nu ne spune nici ce simțiri vibrau în inima sa.

Ne închipuim însă că era o noapte instelată, cu o minunată strălucire. — Și boabele de stele picură grele în sufletul ciobanului. În el crește o năzuință; și năzuința aceasta plpșie ca o flacără aurită. Pieptul său e atât de strimt, căci flacăra e atât de încinsă

—atit de avintată...

Printre adormitele oi, ca o stană alburie, cu privirea cuprinzând nemărginirea, omul duce fluerul la buze și cintă. Întindertle sure par'că oftează în ritmul doinei, iar stelele tremură, mai încinse. Cîntecul sporește, se întinde ca o apă, iar arătări cerești zîmbesc în ochii înlăcrimați ai ciobanului!

Din noaptea aceea, cînd puterile creiatoare se iluminară într'o sărmană ființă omenească și cîntară hotărîrea unei noi plăsnuiri, pe colina singuratică, în vârful unei turle lucia, pentru trecătorii ameriți, cea dinții cruce. Și ciobanul poate că pornise cu oile sale mai departe...

* * *

...Azi, între colinele ude răsunase odinioară doina ciobanului, clocotește o cetate năprasnică.

Atit de întinsă, încât orizontul e gonit departe și nu se poate vedea cum răsare și cum apune soarele...

Cu fier, cu piatră, cu asfalt, bucată cu bucată, mina omului acoperise iarba grasă a pășunelor, rășluisse paduricile robise și murdărise sglobia apă, ce curge acum între marluri drepte legate cu poduri. Și clădirile creșteau, sbucniau, masive, întunecate, tot mai

nalte. Zid de zid es stringea: o Inghesulală nemiloasă săpa acele străzi-canale trudnice sau capricioase...

Se latînd mereu oraşul, ca o revărsare de lavă, ce-ar isvori din colţoa pe care mai durează Intila bisericuţă. Se înmulţesc uriaşele coşuri de uzini, ce cuprînd zarea, ca o îngrădire de piroane. Negrele valuri de fum miujesc cerul, tîrîndu-se lenese, lascive, mereu topîndu-se în nesfîrşire şi mereu ureînd din subteranele inflăcărare.

Ca braţele unei apocaliptice hidre, pornesc în tot cuprînsul ţării drumurile de fier şi, prin nenumăratele-i lacome ventuse, se prînd adînc de locuri virgine, sorbind hrana, fascînînd oamenii simpli, adunînd energii şi bogăţii prospete. Şi dihania se umflă... Creşte strălucitoare, într'o larmă nebunatică, împodobîndu-se şi cu ce găseşte mai frumos prin ţări străine. Intilă gesturile suratelor mai hătrîne din epus şi încearcă să cocheteze cu acciaş graţie...

Dar priveliştea grotescă a acestei prolixo desvoltări se schimbă deodată, cînd coborîm din tora în labirint: în locul perspectivei, frenesia actualităţii... Sutele de mil de vîleţi mărunte, ce alcătuesc gigantica săptură a Capitallei, par ca pietriccelele unei grămezii invirtite într'o mestecătoare vorace. Individul, care lîl cunoaşte singur drumul, pare totuşi pierdut într'o salbatică învălmăşală de turme.

Ca un fluviu sărit din matoă, mulţimea se resfiră pretutîndul: prin uzine—abla deosebindu-se de maşinile ce-l robesc; prin miile de Incelcite atellere — pierduta între lucruri, prin simetrice cărămizii — prin Inceţate cafencele, prin teatre, prin prea pline magazine, — Inghesuită în tramvaie, gonînd în automobile. — săltînd pe scări, strecurădu-se prin ganguri, dispărînd în subterane, sbucnînd prin porţi deschise, — pulverizându-se prin bulevarde, Incegându-se prin uliţe, — reptilă monstruoasă, sucîndu-se printre blocuri, furnici agile, tîrîndu-şi rodul spre celula de răgaz sau de trudă nouă...

Multiple aparenţe contradictorii ale Capitalei! Par'că nici o lege n'ar cîrmui această framîntare grăbnică multicoloră, stridentă. Par'că fiecare om ar fi un zeu, care şi are propriile sale legi — şi care luptă totuşi cu inversunare să stăpînească un locuşor. Par'că toţi ar fi fascinaţi de un miraculos ax central, în jurul căruia se învîrtesc şi se strivesc, ca nişte uaufraglaşi pe o Insulă mititică. O Insulă în mijlocul oceanului pare Capitala. În această Insulă, viaţa sporeşte necurmat: neputîndu-se întinde în larg, ea se Inghesue în adîncimi Infernale şi se caţără spre albastre înălţimi...

Dar impresiile se Incalecă, neaşteptate. — Şi această viziune chinuitoare, se Iluminează. Titanica luptă a atator

existențe se îmblânzește. Suflarea găfâitoare a orașului se schimbă într'o respirație lină și rodnică. În fiecare om, se vedește o menire frumoasă. Bănuim, în trecătorul acesta cărunt, un cuget ce iradiază seninătatea înțelepciunii; pasul sigur al altuia vestește a vântul tinereții, flămândă de idealuri și, printre atâția alții veniți din toate colțurile țării, surprindem Aleșii, — puterile în cari sunt strânse năzuințele milioanelor anonime — și cari rânduiesc, indrumează, apără, veghează ..

Și ecoul acestor străduinți armonizate, vibrează până în adâncul cerului: un cântec barbar și subtil totodată, urcând ca un elan al progresului etern... Indoiala ne oprește însă la un colț de stradă: ne este teamă de realitatea acestei alcătuirii. Sunt atâtea contraste, atâtea taine, atâtea orori și măreții: atâtea îngrămădire de bogăție și atâtea risipă de sărăcie... Dar

nu mai avem răgazul să ne întrebăm. Valul ne târăște mai departe. Culori, lumini sgomote... Miragii ale vieții neînfrânate — iar pretutindeni acel minunat animal spiritualizat: Omul!

Imprăștiat peste tot globul, el se adună în anumite centre — ca și minusculii corali în feerice păduri submarine. Acolo se strâng energiile, ca să crească rodul suprem al unei națiuni: să se pârguiască prin seva civilizației — și să strălucească sub Instelatele eternități, ca o mărturie a miraculoasei dărnicii a Naturii, ce s'a lăsat să fie schimbată de creatura ei, prin gând, prin vis și prin faptă...

Și, în jurul ^{*} ^{*} ^{*} bisericeții lui Bucur, Capitala țării românești se întinde și se înalță, ascuzându-și cu grije vechile rămășiți de cetate orientală, — căci spiritul cultural al Apusului se împacă greu cu ironia contrastelor tranzitorii...

SOREL AVRAMESCU

A apărut al 4-lea nr. (an. 35) al vechei și folositoare reviste „SĂNĂTATEA” de sub conducerea fondatorului ei, d-rul Sigmand-Sigma.

Cităm câteva titluri din sumarul bogat al acestui număr.

Educația Engleză fabrică oameni, de dr. Furtună, Ereditatea și bolile de prof. dr. Manicatide, Tratamentul emoragiilor, Cine vrea să mai crească în înălțime, Searta sarcinei nălderite, de conf. dr. Marius Georgescu, Rețete pentru frumusețe, Cancerul la sifilitici și fumători de dr. S. Rosen, Mama nesatisfăcută, de dr. Stekel (Viena) Numeroase studii semnate de: Dr. Irimescu, Dr. Em. Anca-Cluj—Const, Papazoglu—Babocanu Droc — Virginia Spiru Ionescu — Scarlat Preajbă etc. etc.

Revista SĂNĂTATEA nu trebuie să lipsească din nici o casă

reîntinerire

Se'mbracă natura—cu grijă—in verde și proaspăt vestmint
și flori așteptate și mindre îi fac negrăită cunună
și-o'mbată cu sfinte mirezme... Și stoluri de pasări s'adună
și-i cântă în imnuri de aur, mărirea și farmecul sfint.
Murmururi de blinde izvoare țîșnesc din umed pământ
și aria lor se'mpletește cu tot ce nu e mir-ciună.

În urmă, 'nainte, oriunde, străluce al vrajei rubin
și munca se'ntinde voioasă și iarăș doinește păstorul.
Zelirii încep să adie, iar serile-și caută sporul
în purpura pură și largă, țesută'n amurgul senin,
când pacea domnește slăvită, cînd glasul nu-ți pare străin
și gîndul își samănă rodnic,—în slava cîntării,—ogorul.

Se'mbracă natura cu haina speranței cea plină de har,
renăște iubirea sub formă de taină, ce coarda și-o'nstrună
și-o nouă vieată palpită, mai caldă, mai dulce, mai bună.
din larguri de zare albastră, idei renășcute răsar,
de picură'n cupe-argintoase mărutul naturii nectar...
Și apele saltă... și dorul pornește cu ele'mpreună.

I. DOBRESCU-BALTAG

Pescarul tînăr așteaptă pe maiul apei

Stau la geam. Sunt singur.

Noaptea un ocol

Verde. Se aprind coline.

Luna cu rubașca peste frunte

vine

Și-și oprește'n apă alb

genunchiul gol.

Trec picioare calde, trec

flăcăi de jar

Pe sub trena largă-a cerului

diform,

Condeele plopilor în picioare

dorm.

Trece-o fată blondă cu un

pădurar.

Noapte de iubire. Cum pe

nisip stele

Licăresc albastru, fulgi topiți,

și sună

Ca mărgăritarele, dulci

mirezme'n lună

Ocolindu-mi casa'n magice

inele.

Cînt. Deschisă-i ușa. Apele

bat line

Luna-mi argintează cu aripa-i

moale

Părul și obrazul, clipele's

domoale.

Ce s'aude? Clinchet? Vre-o

nevastă? Vine...

(Noptile's albastre, zorii rubinii,

Serile de-arabă, zilele înalte)

Singur la fereastră. Vii

sau nu mai vii?

Miezul nopții cheamă

posturile'nalte,

Parc'ar aduna orele târzii.

E. AR. ZAHARIA

MARII

9

ROMANȚA MEA

Nu cred în zeul „el“...

Și nici în zeul tău nu cred...

Nu vreau —

Nu vreau să cred în zeii voștri, care-mi deplângeți moartea

Ca un om al nimănui...

Că am să mor ?...

Ei și ?...

Un Dumnezeu tot am — al meu

Al meu născut din mine—

Din suferința mea,

Din foamea mea,

Din dragostea mea,

Ce s'a 'npletit nebun cu zarea

Și cu noroiul cald al drumului trăit prin somu —

Și pasiunea ta

Și-a ei

Și-a voastră a tuturor...

De aici nu vezi că am un Dumnezeu ?

Un Dumnezeu în care cred ?

Smerit

Și'n fața căruia mă'ngenuchi

Evlavios—

Cucernic—

Și fără gând de-obidă—

Că mi-ai cerut să fiu al tău—

Al tău—in orice clipă...

Dece ?

Nu știu —

Nu vreau să știu...

Imi place așa de mult să fiu al tuturor

Să fiu muncit de gânduri—

Să fiu bătut de toate, care azi mă plâng

Că nu vreau să cred în Dumnezeul lor.

O, de așa crede cât de cât —

Ce bine ar fi de voi

Și cât de rău mă voi simți încătușat în crezul vostru

Rămas cu'n singur ochiu în largile orbite.

A zărilor iubite.

Și nu mai vreau să cred

Așa —

Că nu mai vreau...

Că-mi ceri prea mult,—ba poate așa de mult

Că aş vrea mai bine să te las ca pe-o iubită părăsită

Dezolată —

Şi atunci —după un an

Sau doi

În urma gândului la Dumnezeu

Să vi,

Iar eu

Să 'ntreb cu zâmbetul pe buze

— Ai venit? Dar mă primeşti așa fără să cred?

Iar tu,— o, tu—parc'am să văd

Cum genele-ţi vor tremura,

Iar mâna ta—o ramură'nflorită

Mă va chema...

Aşa —

Fără să cred în zeul „ei“...

Fără să cred în zeul tău.

Fără să cred în zeul nimănui...

ION S. CRIŞU

pe marea ce fierbe

Pe Marea ce fierbe în clocot,
furtuna

îşi vâjâie vântul prin besnă

şi vuetu-i creşte întruna:

diu larg,

talazuri muginde

urmate de alte talazuri,

vin volburoase spre ţarm,

vin clipocînde,

vin şi se sparg

în vârtejuri de stropi şi

clăbuci

se sparg

de văroase şi singuratic

stânci!

Şi hăuc

sumbrele hăuri adânci,

căci singur doar vântul

stăpân e pe

vasta întindere— clocotitoare!

Şi vântul înalţă talazuri

spumoase,

le sfarmă,

tiranic bufnind în chiot! şi'n

râset sardonice!

*

— O, Lumee!

Tu fierbi în însăşi păcatele

tale,

asemenea vastei întinderi

clocotitoare!

Iar peste-ale viselor, năzuinţelor spume,

ca vântul —

destinul domină: înalţă şi sfarmă,

tiranic bufnind, în chiot! şi'n râset

sardonice!...

GEORGE DANUBIA

FURTUNILE PE MARI ȘI OCEANE

după R. SEIȘANU

Poate din întreaga literatură „marină”, cea mai bună și cea mai scurtă descriere a unei furtuni pe mare e aceea a lui Bocaccio.

Această descriere clasică are mult farmec și pitoresc. Cu ajutorul câtorva cuvinte, autorul faimosului *Decameron* izbuteste să creeze o atmosferă plină de neliniște, de teamă, de mister; el concentrează atențiunea cetitorului asupra unui singur fapt: împrejurarea ciudată cum s'a deslănțuit furtuna și neprevăzutul ce poate ascunde o furtună.

Autorul te angajează în regiunile misterioase ale naturii. Bocaccio cunoștea capriciile zeului Eol și ale mării.

El nu a exagerat *literar* descrierea sa. Și poate tocmai din această cauză descrierea acestei furtuni e o bijuterie rară în literatura „marină” mondială prin sobrietatea stilului, ca și prin exacta reproducere a observațiilor și impresiunilor. O furtună, care izbucnește, fără o cauză imediat vizibilă, are ceva neșpus de tragic în deslășurarea ei. Pe o mare liniștită, când cerul e senin și o briză abia adie, se poate produce o cumplită agitație. Sunt mări, care se nmălă fără vânt? De unde au venit aceste valuri năpras-

nice, care înaintează în diferite direcțiuni; care urăresc par'că pe cineva și orbite în goana lor amețitoare, se aruncă unele asupra altora, se rostogolesc în spume ciocnindu-și coamele lor albite?

Unii au explicat această „subită” agitație a mării prin cutremurul submarin.

Firește că un puternic cutremur submarin poate, prin vibrațiunile ce produce, să agite o mare. Neputându-se dovedi științificește această intervenție a cutremurului submarin, în toate cazurile, s'a căutat altă explicație, care e interesantă, de oarece, grație ei, s'ar putea calcula timpul și spațiul unei furtuni pe mare, — deci, origina și întinderea aproximativă a unei furtuni pe mare, — deci, origina și întinderea aproximativă a unei furtuni.

După interesantele studii făcute de specialiști în 1913—1918 reese că în Oceanul Atlantic de nord se formează patru mari depresiuni, care dau naștere furtunilor mari.

Cea mai importantă este aceea, care ar ocupa spațiul larg dintre Islanda și Irlanda. Când depresiunea se produce de ex. între Islanda și Irlanda, sub impulsul vânturilor extrem de violente și continue, atunci oceanul se agită, cu

furie, în spațiul ocupat de aceeași depresiune.

* * *
Un vânt puternic poate să determine pe un ocean, sau pe o mare valuri, care pot să atingă 8—15 metri înălțime. După observațiunile și calculele făcute de specialiști, în partea nordică a Oceanului Atlantic valurile nu întrec înălțimea de 8 metri; iar în mările dela sud se pot forma valuri de 15 metri înălțime.

Agitația, dela locul de origină, se întinde mai departe, la mii de km.; însă pe măsură ce valurile trec de zona unde s'a produs depresiunea, ele câștigă o mișcare uniformă și în rânduri strânse și regulate, înaintează amenințătoare către coastă, sau digurile porturilor. Dacă valurile întâmpină rezistența unei coaste stâncoase, ele se aruncă furioase asupra acestor obstacole, caută să treacă peste ele, dar stâncile ca niște metereze ale țărâmului, susțin vitejește atacul.

* * *
Într'o călătorie dela Constantinopol la Constanța, am observat o hulă mare, care bătuse Marea Neagră. Fusesem anunțat, în clipa când m'am imbarcat, că vom avea „o mare afurisită”. Mulți călători aflând aceasta, au renunțat să ne însoțească, sub motiv că nu pot suporta „răul de mare”.

Stam instalat pe o bancă, pe bord, cu un ofițer de marină. Se auzea un muget prelung, fioros, lugubru...

Cerul era posomorit, fiind acoperit de nori negri, compacti, ca un zăbranie.

De odată am tresărit, ca și când ar fi pocnit ceva în imediată mea apropiere.

Eșisem din Bosfor.

Vasul se inclina brusc; el trosni din toate încheeturile și înaintea ochilor mei se deschise o prăpastie neagră, mișcătoare... Intrasem în Marea Neagră. Un val gigantic ridicase vasul nostru pe semeața lui coamă și când un altul, de forță egală, dar venind în sens contrar, îl izbise în plin, se produsese întâia pocnitură, urmată, după câteva clipe, de o puternică zguduitură.

Din toate direcțiile năvăleau, ca la asalt, valuri, când în serii regulate succesive, la egală distanță unele de altele; când în serii neregulate, la distanțe variate. Seriile regulate, ordonate, disciplinate, erau suportabile, dar celelalte erau insuportabile. Când vasul atingea o serie de valuri neregulate, toate senzațiile erau neplăcute, deoarece aveam impresia că atât marea cât și vasul pe care mă aflam își băteau joc de legile echilibrului stabil; că însăși legile naturii erau răsturnate și un zeu dement pusese stăpânire pe elemente și le dirija după capriciile sale.

Profitam, de când ne angajăm într'o serie de valuri regulate, ca să privesc fiorosul dar în același timp mărețul spectacol a unei agitații atât

de grozave și care mi se părea fără rost. Dar, tocmai aceeași cumplită agitație, „fără rost”, impunea prin partea ei misterioasă...

Vasul suporta cu eleganță aceste formidabile salturi. Dar iată că ne angajăm într-o regiune periculoasă. Din față, din spate, dela dreapta și de la stânga, înaintează valurile ca niște monstri turbați cu balele lor spumoase, cu trupurile lor vinete, cu cosmele lor scilpitoare.. Iată cum năvălesc unele asupra altora, cu o luptă de demoni. Ele se urmăresc descriind salturi gigantice; ele se avântă furioase, angajate într-o cursă nebună de întrecere; ele mugesc căci sunt fiarele acestui pustiu de apă. Iată-le cum se izbesc unele într'alttele; cum se rostogolesc ca o cascadă și cum umple marea cu balele lor spumoase. Un val năhădătos apare brusc în fata vasului; un al doilea înaintează din dreapta și în sfârșit un al treilea și-a arătat plectul lui în spate. Suntem împresurați. Vasul geme sub terribila povară și ca cuprins de un spasm, tremură nervos, se zgudue, se zbate, se apleacă înainte și înapoi, apoi ca un scorpion înconjurat de foc, slujind primejdia, el se zămcește voioșește dintr'odată și când valurile sar peste corpul lui, ca niște liene în mersite după pradă și năvalose triumfătoare pe bord și prin coridoare, iată-l ca face o mâncăstră întorcere, descriind

un pericol 8, ca un perfect echilibrist. A scapat; dar numai pentru câteva clipe. Iată alte valuri cari pândesc în apropiere... El se prepara să înfrunte urgia.

Helicea bate cu aripele ei aerul. Un nou și groaznic tangaj. Marea mugeste furioasă; vasul nostru troznește din toate încheeturile: sirena sueră fioros. După câteva ceasuri marea se potolește...

Penel

În fiecare ochi al tău
e-un cer de vară,
pe fiecare buză e o floare,
în fiecare gest o sărutare,
o fringere stielnică de seară.

Și zâmbetul ți-e trandafir aprins
strălucitor de rouă parfumată
și mâna ți-a atât de cizelată,
în marmoră săpată dinadins

Iar șoapta ta e caldă și sglobie,
zefir ce atinge florile de tei
și mersul tău de șarpe-i melodie
ce rătăcește seara pe alei.

Costin Teodoru

CINE PRIMEȘTE UN NUMĂR

din revistă se consideră abonată, dacă nu-l restituie și nu înștiințează administrația că nu dorește să se aboneze.

O! MARE...

O! Mare... brăzdată de
curenți
din fundul tău ies gemete
pustii
și-ușor rănesc urechile
ce-ascultă
aceste dulci și sfinte melodii...

Tu porți în fundul tău,
ascuns,
icoana vie a alâtor barzi...
ce rătăceau pe malurile tale,
cum rătăcește vântul printre
brazi.

O! Mare...veșnic sbuciumată...
pe malul tău aș vrea să am
mormânt
și glasul tău, cu melodii de
vraji,
din racla mea, etern să ți-l
ascult...

Gebe Stanciu-Dolj

Cerșetorul

La un colț de stradă,
stă un cerșetor,—
haina-i este veche,
gheala-i este ruptă
număociu i fuge
după un trecător
...stă cu mîna'ntînsă,
stă în așteptare...

Are fața suptă,
mînie'nghețate;
vede cum trec oameni
fără nepăsare
gîndu-i fuge-aveea
și nimic nu vede
...mîna-i tremurîndă
prinde'u ca un ban—

Stă și îl privește,
bietul cerșetor,
dar... nu-i vine-a crede...

Mircea Georgescu

Drum bătut de pași întârziați

Drum bătut de pași întârziați
Astă seară ai să-mi fii tovarăș;
Iar mâine în zori,—de rouă
îmbrăcați—
Străini, ne vom desparte iarăș

Eu am să-ți citesc poemele
Asfințiturilor de soare,
Tu, să ciocănești în toate
geamurile,
Să știe toți că facem „noapte
mare“.

Să înbămăm la „carul mare“-al
cerului

Visele fecioarelor,
Și-o lacrimă să nu lăsăm

Pe buzele paharelor

Crucile din cimitirul,
amintirilor,
Să le'ngropăm sub cântecul
regretului;

Poate-o să ne ceară înapoi
Cununa de spini a profetului.

Drum bătut de pași întârziați
Astă seară, tovarăș ai să-mi fii..
Căci mâine, poate graba
ciocililor nebuni,
N'o să-mi permită să mai fac
copilării.

N. GHERCULESCU

STROPI DE MARE

SOȚUL IUBITOR

- Marieto, ai inebunit? Intri cu bijuteria în apă?
— Dece nu?
— Dar te poți înneca, imprudento!

DUPĂ DOUĂ CEASURI

- Incep să deviu neliniștit. Camaradul meu a vrut să facă o baie, s'a scufundat... și n'a mai ieșit la suprafață.
— Drace! Și când asta?
— Acum două ore...

SCHEPSIS

- Intre prieteni.
— Iți trimiți anul acesta la băi soția, copiii și guvernanta?
— Ar fi prea scump... Trimit numai soția și copiii... guvernanta rămâne acasă...

MIJLOC SIGUR

- Un avar trebuia să treacă oceanul.
El întreabă pe căpitanul vaporului ce trebuie să facă, spre a nu avea rău de mare.
Căpitanul, răutăcios, îi răspunde:
— Ține tot timpul omie de lei cu dinții

S'a pus sub tipar

și va apare în curând

SCHITE

VESELE

de
SOREL AVRAMESCU

la editura revistei „Farmecul Mării”

RECENZII

„Diavolița și omul ursitei“

— ROMAN —

de Ionel Tudose

(Editura „Cercul Cultural Prahovean“)

Un roman scris în 5 săptămâni...

Tânărul ploestean reușește să desfășoare subiectiv, multă acțiune, de o ambianță aproape uimitoare, ceea ce este mult pentru un începător.

Iată-i și păcatele :

1) Perindă acțiunea prea des prin localurile de consumație—și inutile,

2) Neglijență flagrant gramaticală :

„dar pentru că nimeni care este cinstit...“

sau :

„cu zâmbetul mulțumit al omului care o dorință veche se împlinește“...

REVISTE

„GHIOCEI“

Anul III, Nr. 5—6. Mai-Iunie 1934.

Revistă lunară a copiilor. Director : Petre Iosif, institutor. Abonamentul lei 20. Red. și Ad-ția : Str. Crângu 9, Focșani.

Adunați dela copii— pentru copii, educatorii și părinții... Un institutor o școală, un nănunchiu de copii cât palma —și o revistă închinând în pagini de strigătoare curățede și seninătate, un buchetel le colaborări caracterizate :

sau :

„deoarece își aminti de prietenii care îi lăsase la“... Acest care nearticulat, strică mult.

3) Acțiunea se desfășoară— în cele 140 de pagini—aproape laconic, asemenea unui reportaj.

În genere, lucrarea este plăcută, prezentând o lectură pe cât de palpitantă, pe atât de originală. O nouă ediție, revăzută și comentată, ar face o minune din „diavolița“ și un făt frumos din „omul ursitei“.

Amănunt : hotelul „Vraja Mării“ nu există în Constanța!

„Documente sufletești—Pagini de pedagogie românească“! Iată hărnicia furnicarului de la Focșani !

Calitatea conținutului ?

E o datorie de onoare, față de copii, de a cunoaște acel conținut, variat, nevinovat și cu tendințe primăvăratice de primenire psihică. Ai impresia că, din acești copii, va purcede o lume nouă, o lume dulceagă, ușoară, lipsită de dificultăți, dar mai ales o lume, dacă nu fricoasă, cum

apun povestisoarele cu strigoi și staffii ale micilor colaboratori, apoi în tot cazul o lume temătoare.

D-l Petre Iosif este un institutor care știe să facă pedagogie reală și folositoare. Sprijinți „Ghloceii” cu cel mai deosebit interes. Este o publicațiune mai mult decât frumoasă, prin scop și conținut.

Publicațiuni primite la redacție

Freemătul Literar—Siret
Albina—an. 38 —București
Relief Dunărean—Brăila
Meseria an. 1, nr. 10—Roman
Era Nouă — Sf. Gheorghe
Correspondența Economică
Unirea— nr. 5, T. Măgurele
Lumina — nr. 1-3 —R. Sărat

Marca Noastră—an. 9, nr. 3
Arte și Meserii— Galați
Răsăritul, an. 17, nr. 4. Buc.
Iisus Invinge, nr. 4, Cervența
Isvorul Tămăduirii—Huși

A apărut

„*Alte Zări*” de P. Mușoiu, în Biblioteca „*Revistei Idei*” —str. Popa Soare 69, București. Broșură, în 32 pagini mari, mai cuprinde: *Despre materialism*, de Antioco Zucca și *Lumea cum ar putea să fie*, de Bertrand Russell.

La autor, 30 lei exemplarul

Numărul viitor al revistei „*Farmecul Mării*” va apare la 5 Iulie 1935.

BOABE DE NISIP

UNUI SMINTIT

Gură ai nu zic nimic,
Dar ți-i mîntea
hodoroagă,
Pentru asta uite-un
sfat:
Să-ți mai pui încă...
o doagă!

S. Șpakow

CĂTĂRĂU

Monstrul dela Arenele Romane

S'a dus vestea în toată țara:
În curând o să apară
Un roman „fenomenal!”
Aspadaria-i autoare,
Cunoscută scriitoare
Un gen „senzational!...”
Nu îi face nici o reclamă,—
Recenzie—dări de seamă,—
De mult este „consacrată!”
Însă ții să-mi spun cuvîntul:
De când lumea și pămîntul
N'a mai apărut vr'odată,
Un roman așa cum este
A lui *Cățărau* poveste
Titlu: *Eu l-am ajutat!*
Va avea răsunset mare,
În „foileton” apare,
Și va fi chiar premiat!

TRILION

Înotătorul argentinian Pedro Condiotti, înnotînd dela Santa Fe — Buenos Aires a stat în apă 87 ore și 19 minute, bătînd astfel recordul de înot continuu. Vechiul său record era de 71 ore.

Incercați Oțetul nostru

ZIMBRU și PELEȘ

din vin veritabil

oțet din alcool

și nu-i veți părăsi!

Depozitul de oțet „COCOȘ” Dr. Urbeanu
Str. Mercur, 2 — CONSTANȚA — Str. Mercur, 2

**Consumați pâinea
lecu Sacmari**

ma instalație mecanică din
Constanța

a deschis

In str. Atelierelor Nr. 2
(lingă Funogea)

**ursala renumitului magazin
„La Curcubeu”**

Fost Lampa Miraculoasă)
complet asortat cu

OPSELE

tru Lână, Bumbac, Mătase ș.a.
osele de zugrăvit, Perii,
usule, Bidinele, Uleiuri,
uri streine și indigene,
micale și Materiale pentru
ăcări. — Notăți bine adresa

Dr. C. Balaban

Căi urinare

Boli de femei

ORE DE CONSULT 4—7 p. m.

CONSTANȚA, Str. Smârdan, 9

Drogueria

și Parfumeria

IOAN G. PAPAIANUȘ

Str. Carol No. 90

CONSTANȚA

Este cea mai bine asortată
și vinde cu prețurile cele
mai eftine

Jucați

cu încredere
și nădejde la

Golectura Principală

MARCEL
CEL
NOROCOS

— CONSTANȚA —
Str. Carol, No. 52

Tragerea **CLASEI I-a**

15 IULIE 1935

DEPOZITUL DE FABRICĂ

D. P. N. R.

—CONSTANȚA
Str. Carol, 94—

Bogat asortiment de
Tricotaje, Linjerie,
Ciorăpărie
și Articole de sezon

Cu prețurile cele mai
E F T I N E

S'a deschis

C A F E - B R A S S E R I E

„TOSCA”

— CONSTANȚA —
Str. Carol No. 90
(lângă magazinul „Dermata”)

SERVEȘTE
C U R A T
DELICIOS
E F T I N

Local Familiar

! V I Z I T A Ț I - L !

In 24 ore

V O P S I M

C U R A Ț I M

C H I M I C

„DUFEK”

— CONSTANȚA —
Str: Mircea cel Mare No. 10
Lucre artistic
Prețuri convenabile

Tipografia „S. DOBROGI” — Constanța